

ПАРВОНА ҚИЛМИШДИР МЕНИ

Category: Goşgular, Kitarsy
написано kitarsy | 22 января, 2025
ПАРВОНА ҚИЛМИШДИР МЕНИ

■ Қурбондурди Залилий (1780-1836)

Түркман мумтоз адабиётида ўзига хос ўринга эга бўлган Қурбондурди Залилийнинг (Gurbandurdy Zelili) ахлоқий-дидактик, фалсафий, ишқий, диний мавзулардаги шеърлари халқоналиги, мазмунан теранлиги, сермаънолиги билан худди Махтумқули асарлари сингари халқ орасида машҳур бўлган. Унинг кўплаб шеърлари нафақат түркман ҳофизлари, балки ўзбек санъаткорлари томонидан ҳам қўшиқ қилиб куйлаб келинмоқда.

■ ПАРВОНА ҚИЛМИШДИР МЕНИ

Кўргузуб ёрим юзин, девона қилмишdir мени,
Солибон жонимга ўт, парвона қилмишdir мени,
Сабру қарорим олиб, ларзона қилмишdir мени,
Барчага маълум этиб, вайрона қилмишdir мени.
Жабру зулм ўқиға нишона қилмишdir мени.

Бардош бермай йиғлаюр бу дардга чандон кўзларим,
Тўлдирибdir ер юзини сели мужгон кўзларим,
Навбаҳор янглиғ тўкур ашкин фаровон кўзларим,
Йиғлар ўғрин доимо оҳиста пинҳон кўзларим,
Кечалар тонг отгунча, гирёна қилмишdir мени.

Ундан ўзга бу жаҳонда зарра йўқдур роҳатим,
Дарди-ҳижрони билан бир йил кечар ҳар соатим,
Ҳушим олди, васлин истаб, кезмоқ менинг одатим,
Зил бўлиб ишқин юки, қилмиш дуто ҳам қоматим,
Ишқида сархуш этиб, ҳайрона қилмишdir мени.

Оҳу афғон чекмагимдан алиф қаддим эгилиб,
Қолмади-ку кўзда ёшим, йиғламоқдин тўклилиб,
Баланд тоғлардек туманим, кетмас бошдан ёйилиб,

Қолмади бир зарра ҳушим, кетди ақлим сочилиб,
Далли Мажнун телбадек мастана қилмишdir мени.

Эй Залилий, дилбарим, умримни барбод айлади,
Хотирим ғамнок этиб, күнглумни ношод айлади,
Эл аро расво қилиб, кетмас ёмон от айлади,
Гүйиё Шириң каби ишқинда Фарход айлади,
Ақлимни олиб буткул бегона қилмишdir мени.

■ ЖАФО МАНГА

Дўстлар-ей, ёrim қиладир жабр ила жафо манга,
Бўлар ул Мажнун каби охир ватан саҳро манга.

Мен кезарман кўйинда чун қатра-қатра қон ютиб,
Бераҳм золим эканмиш, қилмади парво манга.

Телбариб бу дашт аро кезарман “севгилим бор” деб,
Кўрмасам бир дам юзин, зиндон эрур дунё манга.

Юриб эрдим ўз ҳушимда ғоят фароғатлар қилиб,
Билмадим, қайдан йўлуқди бу ёмон савдо манга.

Шод бўлар лутф айласа, ғам бирла тўлган кўнглумиз,
Воҳ, агар қаҳр айласа, ашким бўлур дарё манга.

Моҳитобон юзини оз кўргузуб қилди ситам,
Ҳусни Юсуф мис(и)ллик нозанин зебо манга.

Бўйи мушк, анбари хуш, лаъли хандон, ғунча лаб,
Тиши дур, тирноқлари гавҳари байзо манга.

Аждарҳодек соchlари, ул кўзлари жаллод эрур,
Қошлари ёй, киприги ўқ, ғамзаси найза манга.

Эй Залилий, ишқида жабру ситамдин бошқа бир,
Умрими сарф айладим, ҳеч бўлмади фойда манга.

■ ЎЗГА ДАМ БЎЛМАС

Ғанимат бил соғу омон юрганинг,

Дам шу дамдир, билгин, ўзга дам бўлмас.
Бекор, ялқовликда кунинг кўрганинг,
Бу бир хасталикдир, асло эм бўлмас.

Бир нечалар юрар кимхоб тўн кийиб,
Ўртанаар нафси-чун, дунёси куюб,
Мақтанурлар элда “сўфиман” дейиб,
Аммо vale кўзларинда нам бўлмас.

Ҳаргиз кўнгул берманг ёлғон пирларга,
Мақтаниб, каромат сотса сизларга,
Тиланиб кезарлар, хордур кўзларга,
Шайтон шогирдидан зинҳор кам бўлмас.

Залилий, сўзлагин ҳарна билганинг,
Тилингда бўлмасин ғийбат-ёлғонинг,
Улуғ эл номига ошиқ бўлганнинг
Дунё учун юрагинда ғам бўлмас.

Туркман тилидан Севара Али табдили.

Goşgular